

Tednik

Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 18.

V Ljubljani, 5. velikega travna 1905.

XLV. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo pa naslov: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idriji. Naročnino prejema Frančišek Ōrnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{2}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vseblina: Povoljni in nepovoljni glasovi o službeno-starostnih dokladah. — Naš denarni zavod. — Žalostne razmere na Primorskem. — V ofenzivi. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni raspisi učiteljskih služb. — Inserati. — Zanimivosti križem sveta.

Povoljni in nepovoljni glasovi o službeno-starostnih dokladah.

V poslednjih 5—10 letih so prihajali na dan vobče (malih izjem tu ne upoštevamo) povoljni glasovi o podelitvi službeno-starostnih doklad. Pred 15 in 20 leti je bilo pa slabo. Takrat so sploh zakone o tej zadevi tako razlagali, kakor da bi bila kaka milost, ko so priznali učitelju kvinkvenijo. Da so večkrat pri podelitvi kvinkvenije učitelja prikrajšali za nekaj mesecev ali celo za nekaj let, to ni bilo nič posebnega. Toda učitelji so se po zakonih prepričali, da imajo pravico do neprikrajšanih kvinkvenij. S pritožbami na višje inštanice, osobito na ministrstvo in upravno sodišče, so dognali, da se jim ni več godila krivica, da so jim marveč že storjeno krivico poravnali in popravili. In v najnovejšem času postopajo, kadar pripada učitelju kvinkvenija, tako kakor pri uradnikih.

Pri uradnikih predloži predstojnik urada višji inštanici, da naj prizadetemu uradniku pripoznajo in nakažejo novo kvinkvenijo. Ravno tako delajo zdaj šolska vodstva, da dobi podrejeno učiteljstvo pripadajoče kvinkvenije. Glede teh je v najnovejšem času upravno sodišče tako ugodno odločilo, da se jim nakažejo kvinkvenije celo za vsak dan in ne samo za cele mesece, kakor je to običajno pri letnih plačah.

To bi bili ugodni glasovi o učiteljskih kvinkvenijah. Po zraku šume pa tudi neugodne govorice, osobito o zadevi kranjskih učiteljev.

Pripetilo se je, da je več učiteljev v zadevi kvinkvenij imelo smolo pri kranjskih šolskih gosposkah. Ker so tu propadli, so šli s pritožbami na ministrstvo. Ta inštanca je pa stala na njihovi strani, skoro gotovo zato, ker se je ozirala na razne rzsodbe upravnega sodišča.

In glej čudo! V šestih slučajih to ni bilo po volji — kranjskemu deželnemu odboru. Ta bi bil moral kranjskemu učitelju-trpinu šteti novce; ker tega ni hotel, se je pritožil zdaj on pri upravnem sodišču. S kakšnim uspehom, to nam ni znano. Razpravljali so o tem tudi pri zadnji seji deželnega šolskega sveta, a v javnost stvar ni prodrla.

Govorice se pa širijo, kakor da bi bili nekateri starejši učitelji zdaj primorani, vračevati deželnemu šolskemu

fondu, kolikor so na kvinkvenijah preveč (?) dobili. Ali je to res? Ali je to mogoče?*)

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca malega travna 1905 K 69.206.95.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Žalostne razmere na Primorskem.

»Edinost« opisuje slučaj, ki meče jako značilno luč na razmere na Primorskem ter na šolske oblasti. Tega slučaja ne moremo prezreti, saj nam dokazuje, da je učitelj — trpin, pa naj ga že vlada ta ali ona šolska oblast.

Učitelj v Marčani, tovariš Anton Gostinčar, je že od meseca oktobra lanskega leta pri vojakih v Celovcu. Ta naš tovariš mora torej že pol leta opravljati tudi najnižje vojaške dolžnosti in je umevno, da trpi mnogo kot človek in kot učitelj. G. Gostinčar je vložil na c. kr. okrajni šolski svet v Pulju prošnjo, naj bi ta oblast storila primerne korake za njegovo osvobojenje od vojaške službe. Ta prošnja leži že nekje pet mesecev, a vojaške in šolske oblasti gledajo ravnodušno, kako trpi učitelj po krivici. On, ki želi delati v šoli ter se vsega posvetiti svojemu vzvišenemu poklicu, je prisiljen trpeti v vojaštvu moralno, fizično in materialno. Plača mu je namreč ustavljena od 1. decembra dalje.

Pa mora biti kak vzrok! Da! — Pregarjali so ga disciplinarno in ga še. Uvedli so proti njemu disciplinarno preiskavo in mu odvzeli šolo v Marčani. Disciplinarno preiskavo vlačijo že devet mesecev in še je ne morejo zaključiti. Potemtakem je siromak le v preiskavi in ni še obsojenec. On je učitelj, a kot takega bi ga ne smeli pozvati v stalno vojaško službo. Tudi če je morda kaj za-

*) Prosimo, da nam prizadeti tovariši o tem poročajo.

Uredn.